

FEUILLETON

DEUTSCHER ZAHNÄRZTETAG NÜRNBERG 2-7 SEPTEMBER 1927

Het tandheelkundig vereenigingsleven in Duitschland is niet, als bijv. in Amerika, Engeland en Frankrijk geconcentreerd in één groote organisatie, die het geheele tandheelkundig streven omvat, maar is — als ten onzent — gesplitst in een Vereeniging voor wetenschappelijke en voor vakbelangen, waarnevens een aantal kleinere genootschappen met beperkter doel.

Sinds eenige jaren is men er in geslaagd — met stijgend succes — de jaarvergaderingen van al deze organisaties tegelijkertijd in één plaats te doen houden, en zoo waren dan ditmaal in het wondermooie Nürnberg meer dan duizend tandartsen bijeengekomen tot het bijwonen der vergaderingen van het Reichsverband der Zahnärzte Deutschlands, Zentralverein Deutscher Zahnärzte, Deutsche Gesellschaft für Dentale Anatomie und Pathologie, Arbeitsgemeinschaft für Parodontoseforschung, Reichsunterverband beambteter Zahnärzte en Zahnärztlicher Bezirksverein für Mittel und Oberfranken, welke laatste tevens haar 30-jarig bestaan herdacht.

De eerste dag was gewijd aan sociale aangelegenheden, terwijl 's avonds de begroeting plaats vond onder het traditioneele biergenot, waarbij bleek dat ook vele bekende buitenlanders den weg naar Nürnberg hadden weten te vinden.

Zaterdagmorgen had de officieele opening plaats in de prachtige raadzaal van het aloude raadhuis en kon de voorzitter, Dr. Linnert er met trots op wijzen dat van niet minder dan *veertien* landen, vertegenwoordigers aanwezig waren.

Een geheele reeks officieele gasten, regeeringsvertegenwoordigers, burgemeesters, afgevaardigden van medische organisaties en universiteiten — voerden vervolgens het woord, terwijl — typeerend voor Duitse toestanden — ook verscheidene voorzitters van ziekenfondsen het spreekgestoelte beklommen en er hun vreugde over te kennen

gaven ook eens in een feestvergadering van tandartsen te kunnen spreken. Wie iets afweet van het Ziekenfondswezen bij onze Oostelijke naburen en van den verwoeden strijd die daar gevochten wordt tusschen deze besturen eener- en de vertegenwoordigers der medici, tandartsen en apothekers anderzijds, zal deze opmerking kunnen begrijpen!

Het slot van den morgen vormden twee belangrijke voordrachten, de eerste van Prof. Euler die in een helder betoog een uitvoerig resumé gaf van den huidige stand van de wetenschap ten opzichte van de gevaren van wortelvliesontstekingen voor het organisme en van Dr. Salomon over: „Die Stellung des Zahnarztes im Rahmen der Gesundheitsfürsorge unserer Zeit.”

Het zou mij te ver voeren het zeer uitgebreide programma — waarvan ik uit den aard der zaak slechts een deel heb kunnen bijwonen — in zijn geheel te bespreken; dit kan men er zeker van zeggen, dat zoolwel de voordrachten als de discussies over het algemeen op hoog peil stonden, zooals dat trouwens, gezien de capaciteit en mentaliteit van onze Deutsche collega's, niet anders te verwachten was.

In het centrum van de belangstelling stond het amalgaamvraagstuk, waarover op een andere plaats in dit nummer nader wordt gesproken, verder het probleem der „paradentose” waaraan een zeer groot aantal voordrachten was gewijd, en waarbij ook het historische debat Weski—Gottlieb een voortzetting vond en niet minder de inwendige behandeling van tand- en kaakziekten, waarbij o.m. pathophysiologen, chemici en internisten dit onderwerp ook vanuit hun gezichtspunt hebben belicht.

Natuurlijk nam het articulatievraagstuk en alles wat daarmede samenhangt eveneens een belangrijke plaats op het programma in, terwijl voorts een aantal practische demonstraties werden gehouden en ook de sociale vraagstukken en de zuivere vakbelangen niet verwaarloosd werden.

Veel belangstelling was er verder voor een voordracht van Prof. Marbe uit Würzburg over: „Die Eignung zur Zahnheilkunde und ihre psychotechnische Prüfung”, waarbij bleek dat de spreker in samenwerking met Prof. Walkhoff verschillende proeven had genomen om de geschiktheid der studenten voor de tandheelkunde te bepalen.

Met alle waardeering voor de vaak ingenieuze methoden van proefneming blijft het m.i. een open vraag of werkelijk de psycho-techniek voor de intellectuele beroepen reden van bestaan heeft, wanneer men tenminste positieve waarde zou gaan hechten aan de cijfers van het

psycho-technische rapport en daarop den student zou gaan be- en veroordeelen.

De eigenschappen immers die voor het slagen in die beroepen noodzakelijk zijn, zullen bijna steeds zóó gecompliceerd wezen en van zóó vele, niet op dat moment te bekijken, factoren afhankelijk, dat het uiterst gewaagd lijkt op jeugdigen leeftijd op grond van een dergelijk examen een veto uit te spreken.

Het zou een interessant experiment zijn, een aantal tandheelkundige corypheeën aan deze proeven te onderwerpen, om dan te zien of de behaalde cijfers evenredig zouden zijn aan het maatschappelijk succes!

En voorzoover om voor de hand liggende redenen de studie minder gewenscht zou zijn, heeft men toch waarlijk geen psycho-technische trucs noodig om dit te ontdekken, maar is het gezonde oordeel van den vakman naast een grondige medische keuring vermoedelijk alleszins voldoende!

Wat intusschen op tandheelkundige congressen steeds meer de aandacht trekt, is het feit dat het medisch-tandheelkundig programma steeds grooter wordt, ten koste van de technische onderwerpen, zonder dat men het recht heeft te zeggen dat deze laatste verwaarloosd of onderschat worden.

Het is het onverbiddeijke teeken in welke richting de tandheelkunde — of zij wil of niet — gedreven wordt, en meer dan totnutoe in de meeste landen het geval is, zal men met dit feit bij het onderwijs rekening hebben te houden.

Voor den nuchteren practicus, die meent het wel zonder al die wijsheid te kunnen stellen, maar belangstellend uitkijkt naar iets nieuws voor zijn dagelijkschen arbeid blijft dan nog de tentoonstelling over.

Deze was hier eveneens zeer goed voorbereid en er was veel te zien. Zelfs zij, die een jaar te voren in Philadelphia de laatste snuffjes nauwkeurig bestudeerd hadden, konden ervaren dat er hier en daar toch wel weer wat nieuws te zien en te apprecieeren viel.

Talooze constructies van nieuwe Röntgenapparaten toonden aan, hoezeer deze zich een plaats in de algemeene praktijk veroveren; hetzelfde kan van de Units gezegd worden.

Ook op het gebied van verlichting van operatiekamer en van den mond komt er steeds wat anders en nu en dan iets beters; en verder bewezen verschillende automatische amalgaammengers dat de fabrikanten op voor ons gunstige wijze medeleven met de tandheelkundige literatuur!

Een opwekking aan de Nederlandsche collega's om deze vergade-

ringen te bezoeken wil ik hier niet achterwege laten; van een hartelijke ontvangst kan men verzekerd zijn en niemand zal zulk een bezoek berouwen, omdat er voor elk wat wils is en men al heel zonderling aangelegd zou moeten zijn om niet dankbaar het een of ander er van mede naar huis te nemen.

Zou men kritiek willen oefenen, dan zou men wellicht kunnen spreken van een teveel; eenerzijds brengt de samenvoeging van alle organisaties natuurlijk het nadeel dat men sommige voordrachten die men gaarne gehoord zou hebben niet kan bijwonen, anderzijds kan men zich afvragen of bij een zóó groot aanbod de stof nog niet meer select zou kunnen zijn en men hier en daar niet zonder schade zou kunnen schrappen. Wat voor een plaatselijke Vereeniging op „zijn plaats” kan zijn is dit nog niet immer op een landelijk Congres!

Intusschen „la critique est aisée”; het is niet altijd even gemakkelijk om het zoo te krijgen als men het gaarne hebben wil, „inwendige factoren” — om in stijl te blijven — oefenen bij deze dingen vaak een invloed, die men betreuren maar niet altijd vermijden kan.

Ten slotte zij opgemerkt, dat ook diegenen, die gaarne het aangename met het nuttige vereenigen zich niet ongerust behoeven te maken onbevredigd naar huis te zullen gaan.

Iederen avond werd men op de een of andere wijze aangenaam bezig gehouden; dat dit in Beieren gepaard ging met bier en zang, behoeft geen betoog; het gaf aan het geheel de „couleur locale” die men tegenwoordig bij een bezoek aan de groote steden in de verschillende landen — waar smoking, jazz en charleston een afgrijselijk vervelende uniformiteit gaan vertoonen — al te zeer gaat missen.

De laatste dag was gewijd aan een bezoek van het onvergelykelijke Rothenburg aan den Tauber; wie een middeleeuwsch sprookje wil genieten, verzuime niet dit stadje te gaan zien, om daar te kunnen ondergaan de zeldzame bekoring van al datgene wat de moderne stedeling — tot zijn trots en tot zijn schade — zal moeten missen voor altoos!

Ch. F. L. NORD.

FÉDÉRATION DENTAIRE INTERNATIONALE

COMMISSIE VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK. DERDE (LAATSTE) VERANTWOORDING VAN INGEKOMEN GELDEN.

Na den 21en Aug. j.l. (zie Tweede verantwoording in dit Tijdschrift van Sept.) mocht ik nog voor het bekende doel ontvangen van:

den Hr. en Mevr. Van Gulick, Amsterdam	f 5.—
Hendriks, Dordrecht	„ 2.50
Linskens, Nijmegen	„ 2.50
Noordhoek Hegt, Amsterdam	„ 5.—
Switters, Utrecht	„ 10.—
Van Trotsenburg, den Helder	„ 5.—
Mevr. de Vries—de Vries, A'dam	„ 2.50

Te zamen . . . f 32.50

Dit bedrag brengt het totaal door Nederland opgebracht op f 857.— Na aftrek van betrekkelijk geringe kosten is het saldo gedeponereerd bij den Algemeenen Penningmeester der F. D. I., welke de voor het doel ingekomen gelden als een afzonderlijk fonds beheert — tot tijd en wijle ze voor hunne bestemming zullen kunnen worden aangewend.

Dit zal intusschen nog even op zich laten wachten: Zooals de lezer door het feuilleton van collega Nord in het vorige nummer reeds heeft vernomen, had de vergadering der Commissie te Kopenhagen in Aug. j.l. niet zoo'n vlot verloop, als door het Bureau gewenscht was. Ondanks dat reeds vroeger tot het uitschrijven van een prijsvraag besloten was, kwam uit de vergadering nog oppositie tegen het plan zelf. De hierdoor veroorzaakte discussie, benevens verschillende detail-besprekingen hadden nu tot resultaat, dat men besloot, bij het denkkeeld van de prijsvraag te blijven. Rekening houdende met hetgeen de Kopenhaagsche vergadering als eischen, waaraan een wortelkanaalbehandeling moet voldoen, heeft vastgesteld, zal de commissie nu tijdig het plan gedetailleerd uitwerken en dan aan de volgende vergadering der F. D. I. te Keulen in 1928 ter definitieve vaststelling aanbieden. Vóórdien zal het ter overweging en voorlichting naar de verschillende landen en vooral naar de verschillende universiteitsinstituten worden gezonden.

Intusschen zal de commissie hare geld-inzamelingen voortzetten.

Want afgezien van Oostenrijk (den zetel van het Bureau der commissie!), dat 240 dollar opbracht, is nog door geen enkel land behalve het onze een behoorlijk bedrag, evenredig aan het aantal tandartsen, afgedragen. Met vreugde en dankbaarheid mogen we hier nogmaals constateeren, dat in dit opzicht de Nederlandsche collega's als geheel, hun plicht hebben gekend. En nu ik voorloopig met deze derde verantwoording mijne bemoeiingen in dit opzicht afsluit, betuig ik de Redactie van dit Tijdschrift m'n erkentelijkheid voor de gulle gastvrijheid, welke ze me in m'n kwaliteit van correspondent voor Nederland der Comm. v. W. O. gedurende dit geheele jaar heeft verleend.

J. SANDERS Ezn.

Amsterdam, 2 October 1927.